

Terranor AB

Uppförandekod

Inledning:

Terranor AB uppförandekod ger vägledning i hur vi som medarbetare ska agera och fatta korrekta beslut i vardagen. I alla våra externa och interna relationer ska vi följa våra höga etiska normer när vi möter kunder, affärspartners, underleverantörer och kollegor. Uppförandekoden ger oss också trygghet att veta när vi bör synliggöra eventuella problem och frågeställningar.

Innehåll

Affärsetik	3
Lagar, föreskrifter och internationella konventioner	3
Affärsrelationer.....	3
Nolltolerans mot mutor och korruption	3
Konkurrensrätt.....	4
Intressekonflikter.....	4
Motverka penningtvätt	5
Information och sociala medier	6
Personuppgifter	7
Mänskliga rättigheter.....	7
Mångfald och jämställdhet.....	7
Trakasserier och tvångsarbete	8
Våra åtaganden.....	8
Barnarbete.....	8
Föreningsfrihet	9
Hälsa och säkerhet i arbetet.....	9
Jobba säkert eller inte alls	9
Miljöansvar	10
Efterlevnad.....	10
Företagets och medarbetarnas ansvar	10

Affärsetik

Att följa principerna i uppförandekoden är ett gemensamt ansvar för samtliga anställda i bolaget.

Som anställd måste du känna till innehållet i uppförandekoden och fundera över hur den kan tillämpas i dina arbetsuppgifter. Du uppmuntras och ska känna dig fri att anmäla eventuella överträdelser från uppförandekoden.

Terranor AB strävar efter långsiktiga affärsrelationer som grund för att skapa kundvärde och trygga och utvecklande arbetsplatser. Vi uppnår detta genom vårt agerande och visar våra kunder och andra intressenter att vi är ett pålitligt och hederligt företag som står bakom våra åtaganden.

Därför är det viktigt att kommunicera uppförandekoden och att den är en naturlig del i samarbetet med affärspartner och andra tredje parter.

Lagar, föreskrifter och internationella konventioner

Det säger sig självt att Terranor AB följer lagar och internationella konventioner, vilket innebär att vi alltid respekterar och håller oss till den lagstiftning och de föreskrifter som är relevanta för vår verksamhet. Vi förväntar oss därmed att alla anställda har kännedom om vilka lagar och regler som gäller i deras specifika funktion eller roll.

Affärsrelationer

På Terranor AB är vi ärliga och öppna i våra relationer med affärspartner och tredje part och vi förväntar oss att våra affärspartner och deras leverantörer i sin tur beter sig på samma sätt. Vi lever upp till våra åtaganden och respekterar de överenskommelser vi har ingått. Vi förväntar oss att våra affärspartner för vidare våra eller likvärdiga värderingar, genom hela leveranskedjan. Vi förväntar oss att de agerar enligt värderingar som stämmer överens med vår uppförandekod och visar att de följer dessa.

Nolltolerans mot mutor och korruption

På Terranor AB gör vi enbart affärer baserat på våra produkter, tjänster och arbetskraft vi har. Vi tolererar inte mutor eller korruption och ger därför inte gåvor eller förmåner av värde till offentliga tjänstemän eller företagsrepresentanter för att påverka beslut.

Praktiska riktlinjer

• Jag visar alltid försiktighet och återhållsamhet och ser till att det finns med ett yrkesmässigt/seriöst inslag om jag erbjuder gåvor, måltider och annan form av representation till kunder, offentliga tjänstemän, underleverantörer, leverantörer, konsulter eller andra externa intressenter.

- *Jag accepterar inte gästfrihet eller gåvor från någon SOM TERRANOR AB har, eller kan komma att ha, en affärsrelation med om det handlar utöver normal representation*
- *Jag ger aldrig något av värde till en offentlig anställd om jag inte fått bekräftat att det är lagligt och förenligt med Terranor AB regler, intressentens egna regler/riktlinjer eller andra riktlinjer i branschen.*
- *Jag förvränger aldrig sanningen vid någon form av transaktion. Jag använder inte en tredje part, exempelvis agent eller distributör, för en underlättande betalning eller muta.*
- *Om jag är tveksam, vänder jag mig till min HR ansvarig för vägledning.*

Konkurrensrätt

Terranor AB arbetar konkurrenskraftigt på marknaden för att möta våra kunders behov. Vi ingår inga avtal eller medverkar i aktiviteter som begränsar konkurrensen. Som exempel tillåter vi inte någon form av konkurrensbegränsande beteende så som prissamverkan, kartellbildning eller missbruk av marknadsdominans. Vi stöder i alla delar av verksamheten en korrekt och allsidig konkurrens vid anbud, offerter, upphandlingar och inköp.

Praktiska riktlinjer

- *Jag ingår inga avtal med konkurrenter utan att först ha kontrollerat situationen med jurist eller motsvarande.*
- *Jag träffar aldrig någon överenskommelse om prissättning eller uppdelning av marknader. Om jag är ombedd att ingå ett sådant avtal, avvisar jag bestämt erbjudandet på ett sätt som inte kan missförstås. Jag lämnar mötet, dokumenterar händelsen och rapporterar den till min chef.*
- *Jag är särskilt försiktig i mitt förhållande till konkurrenter.*
- *Jag ser alltid till att alla möten dokumenteras.*
- *Jag är särskilt försiktig om Terranor AB har en dominerande ställning på en viss marknad.*
- *Om jag är tveksam, vänder jag mig till HR ansvarig för vägledning*

Intressekonflikter

En intressekonflikt föreligger när någons privata intressen kolliderar, eller skulle kunna kollidera, med Terranor AB intressen. Som anställda på Terranor AB är vi skyldiga att informera vår närmaste chef om all affärsverksamhet som bedrivs utanför Terranor AB. Vi får inte på något sätt arbeta eller indirekt medverka i någon affärsverksamhet som konkurrerar eller gör affärer med Terranor AB. Vi får inte heller delta i aktiviteter som kan leda till intressekonflikter eller användas för personlig vinning i relationer med affärspartner.

Det betyder att vi inte får ge eller ta emot personliga gåvor eller tjänster till ett värde som överstiger en viss nivå, eller delta i kostnadsfria aktiviteter som ligger utanför normal affärsverksamhet. Vi tar inte heller emot eller ger någon form av löften som är förknippade med mottagande av gåvor. Som medarbetare måste vi upplysa vår närmaste chef om personliga intressekonflikter.

Terranor AB som företag ger inte bidrag eller donationer till politiska organisationer.

Praktiska riktlinjer

- Som Terranor AB anställd undviker jag varje situation där jag skulle kunna utnyttja min yrkesroll på något sätt för personlig vinning, eller där det finns risk att jag påverkar ett beslut som på något sätt skulle strida mot Terranor AB:s intressen.*
- Jag upplyser omedelbart ledningen om eventuella intressekonflikter, eftersom det i vissa fall kan krävas förhandsgodkännande från Terranor AB.*
- Jag inleder inga privata och/eller personliga relationer med en Terranor AB-anställd som direkt eller indirekt rapporterar till mig utan att först informera min chef.*
- Om jag är osäker på om en verksamhet jag bedriver kan innebära en intressekonflikt, vänder jag mig till HR funktionen för vägledning.*

Motverka penningtvätt

Terranor AB följer de lagar som gäller för att förhindra att penningtvätt förekommer. Penningtvätt är olika typer av arrangemang för att dölja kriminell verksamhet eller presentera den som legitim genom att få olagliga penningtransaktioner att se ut som lagenliga.

Praktiska riktlinjer

- Jag gör allt som är realistiskt möjligt för att identifiera och bedöma hederligheten hos våra affärspartner och säkerställa att de gör affärer på ett lagenligt sätt.*
- Jag är försiktig om jag uppmanas att överföra pengar till en mottagare eller ett land som inte har att göra med transaktionen.*
- Jag ifrågasätter misstänkta beteenden. Ta upp problemet med min chef och kontaktar jurist.*

Information och sociala medier

Endast personer som är speciellt utsedda får uttala sig för Terranor AB:s räkning. Som Terranor AB-medarbetare är vi alla medvetna om den tydliga skillnaden mellan våra personliga åsikter och åsikter som representerar en officiell Terranor AB-ståndpunkt eller Terranor AB:s åsikter. Vi är noga med att inte lämna ut konfidentiell information om Terranor AB eller andra, förutom till sådana som har ett legitimt behov och som är godkända att delges informationen. Information som delas via snabbmeddelanden, texter, bloggar och sociala nätverk kan få omfattande och permanent spridning och få en negativ eller skadlig inverkan på dig som privatperson, Terranor AB och våra intressenter.

Praktiska riktlinjer

- *Jag är försiktig när jag offentligt diskuterar företagets verksamhet eller sitter och arbetar på en bärbar dator eller annan IT-enhet.*
- *Jag hämtar, använder eller avslöjar inte konfidentiell information utan uttryckligt godkännande från ledningen.*
- *Jag låter aldrig tredje part att få tillgång till Terranor AB:s anläggningar utan relevant tillstånd.*
- *Om jag vill använda medieverktyg för att beskriva min arbetsdag eller mitt arbete som Terranor AB-medarbetare är jag tydlig med vem jag är och vad jag arbetar med och respekterar Terranor AB:s värderingar och uppförandekod.*
- *Jag kommenterar aldrig Terranor AB ekonomi offentligt.*
- *Jag ger aldrig intryck av att jag talar för Terranor AB:s räkning i någon form av privat kommunikation, inklusive medieverktyg (online-forum, bloggar, chattrum, poddsändningar, Facebook, LinkedIn, Twitter etc.), utan uttryckligt godkännande.*
- *Om jag får kännedom om olämpligt agerande eller något som Terranor AB bör reagera på informerar jag alltid min högre chef.*
- *Innan jag uttalar mig i media om frågor som rör företaget, kontaktar jag Terranor AB VD.*

Personuppgifter

Terranor AB samlar in och bearbetar personuppgifter om konsumenter, anställda och tredje part enbart enligt gällande sekretesslagar och relevanta Terranor AB-riktlinjer. Konfidentiell information om anställda lagras på ett säkert sätt och får endast, om inte lagen kräver annat, delges behöriga personer.

Praktiska riktlinjer

- *Jag samlar endast in personuppgifter för lagliga, legitima syften – ”bra att ha” är inget giltigt skäl.*
- *Jag lämnar aldrig ut personuppgifter till andra än anställda eller samarbetspartners som har ett legitimt behov av informationen, och följer alltid gällande sekretesslagar.*
- *Om jag är osäker vänder jag mig till Terranor AB HR ansvarig.*

Mänskliga rättigheter

Mångfald och jämställdhet

På Terranor AB stöder och respekterar vi internationella konventioner om mänskliga rättigheter och främjar mångfald och jämställdhet. Lika behandling och samma möjligheter ska gälla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionshinder eller ålder.

Praktiska riktlinjer

- *Jag grundar alla anställningsbeslut på objektiva kriterier och kvalifikationer, såsom utbildning, tidigare erfarenhet och meriter.*
- *Jag är medveten om mitt eget beteende och vilken påverkan det kan ha på andra.*
- *Jag uttalar mig aldrig eller skämtar på ett sätt som av andra kan uppfattas som kränkande eller förödmjukande.*
- *Skulle jag få kännedom om dåligt uppförande eller bristande jämställdhet, men inte vågar säga min åsikt, kan jag vända mig till Terranor AB:s, HR funktion.*

Trakasserier och tvångsarbete

Terranor AB accepterar inte någon form av psykisk eller fysisk bestraffning, hot om bestraffning, diskriminering vid anställning eller i arbetet, mobbning på arbetsplatsen, sexuella eller andra former av trakasserier, tvångsarbete eller andra former av ofrivilligt arbete. Vi på Terranor AB och våra affärspartner måste se till att de anställda inte arbetar mer än det normala antalet timmar per vecka, även om övertid kan vara acceptabelt i undantagsfall.

Praktiska riktlinjer

- *Jag bidrar till en arbetsmiljö som är fri från fientligt, våldsamt, hotfullt eller mobbande beteende.*
- *Jag anmäler misstankar om trakasserier, oönskat uppträdande, tvångsarbete, kroppslig bestraffning eller för hög arbetsbelastning såväl på Terranor AB:s arbetsplatser som hos leverantörer, distributörer eller andra affärspartner. Jag kontaktar Terranor AB:s ledning eller Terranor AB:s HR funktion*

Våra åtaganden

På Terranor AB respekterar och värdesätter vi våra åtaganden gentemot de anställda när det gäller nationella lagar och överenskommelser om social trygghet, arbetsvillkor och kollektivavtal. Löner och andra förmåner måste följa nationella lagar, gällande avtal och allmänt accepterade standarder för branschen.

Vi på Terranor AB och våra affärspartner måste se till att allt arbete utförs enligt erkända och dokumenterade anställningsvillkor som överensstämmer med den nationella lagstiftningen i det land där arbetet utförs.

Högsta möjliga arbets säkerhet måste garanteras i alla lägen.

Praktiska riktlinjer

- *Jag anmäler om jag misstänker att Terranor AB-medarbetare eller anställda hos underleverantörer eller leverantörer inte verkar omfattas av nationell lagstiftning, saknar social trygghet eller inte får minimilön.*

Barnarbete

På Terranor AB tolererar vi inte barnarbete. Terranor AB:s anställda ska ha fyllt 15 år, eller ha lägst den ålder som gäller för allmän skolplikt, om den är högre än 15 år.

Praktiska riktlinjer

- *Jag ser till att ta reda på vilka lagstadgade krav som gäller när jag anställer någon som är under 18 år.*

• Jag anmäler misstankar om barnarbete på Terranor AB:s arbetsplatser, eller hos leverantörer, distributörer eller andra affärspartner till Terranor AB:s ledning eller Terranor AB HR funktion.

Föreningsfrihet

Terranor AB respekterar arbetstagarnas rätt att organisera sig i valfri arbetstagarorganisation och förhandla kollektivt. Arbetstagarrepresentanter ska ges möjlighet att kunna fullgöra sina uppdrag.

Praktiska riktlinjer

- Jag respekterar de anställdas rätt enligt lokala lagar att bilda och ansluta sig till valfri fackförening utan att de ska behöva vara rädda för hot eller repressalier.*
- Jag står aldrig i vägen för officiella, lagstadgade aktiviteter från arbetstagarrepresentanterna sida.*
- Jag respekterar också arbetstagarrepresentanter från underleverantörer och leverantörer eftersom de är en del av projektet.*

Hälsa och säkerhet i arbetet

På Terranor AB har vi en nollvision för arbetsplatsolyckor och arbetar kontinuerligt med förbättringar för att säkerställa säkra och hälsosamma arbetsplatser.

Den som arbetar för, samarbetar med, eller levererar varor eller tjänster till Terranor AB måste kunna göra det på ett tryggt och riskmedvetet sätt. Vi vill skapa arbetsplatser och produkter som är så trygga och säkra som möjligt för medarbetare, inhyrd arbetskraft, leverantörer, kunder och andra intressenter.

Även om chefer och arbetsledare leder arbetet att förbättra arbetsmiljön bör var och en vara medveten om och följa gällande regler och riktlinjer samt spela en aktiv roll för att förbättra arbetsmiljön. På Terranor AB värdesätter vi en hälsosam balans mellan arbete och fritid och arbetar aktivt för att hjälpa de anställda att uppnå detta.

Jobba säkert eller inte alls

Terranor AB eftersträvar en hälsosam och säker arbetsmiljö där de anställda tar hand om varandra. Alla måste tänka, arbeta och agera säkerhetsmedvetet.

Praktiska riktlinjer

- Jag presenterar med framåtanda idéer för att förbättra min arbetsmiljö.*
- Jag deltar i relevanta säkerhetsutbildningar.*

- *Jag nonchalerar aldrig säkerhetsanordningar på arbetsplatser eller behovet av personlig skyddsutrustning.*
- *Jag anmäler omedelbart eventuella olagliga eller farliga arbetsförhållanden till min chef.*

Miljöansvar

Miljöansvar

På Terranor AB har vi en långsiktig hållbarhetsstrategi som omfattar miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. Nyttänkande och innovationer som bidrar till en hållbar utveckling uppmuntras i dialogen med kunder och andra intressenter.

Terranor AB miljöansvar innebär att alltid följa miljölagstiftningen på de marknader där vi är verksamma. Före och under våra projekt arbetar vi tillsammans med våra kunder, leverantörer och partner för att ta fram de bästa hållbara lösningarna.

I all vår verksamhet strävar vi efter att minska användningen av skadliga ämnen och se till att avfall hanteras på ett säkert och miljöanpassat sätt samt att bidra till ökad resurseffektivitet,

Praktiska riktlinjer

- *Jag ser till att jag i mitt dagliga arbete använder resurser på ett effektivt sätt och använder alla typer av skadliga ämnen sparsamt, med tanke på klimat, energi, material och avfall.*
- *Jag ger min chef tips som kan leda till innovationer som har positiv inverkan på miljön.*
- *Jag förstår och följer Terranor AB:s miljöpolicy.*
- *Jag följer principerna i Terranor AB:s policy för ansvarsfulla inköp.*

Efterlevnad

Företagets och medarbetarnas ansvar

Att följa uppförandekoden är ett krav inom hela Terranor AB och gäller samtliga – från högsta ledningen och chefer på alla nivåer till den enskilde medarbetaren.

Samtliga chefer är inom sina specifika ansvarsområden skyldiga att se till att anställda och affärspartner får information om innehållet i uppförandekoden och våra krav på att följa den. Terranor AB:s chefer ska föregå med gott exempel i alla situationer.

Terranor AB:s anställda är skyldiga att rapportera eventuella överträdelser av uppförandekoden som de får kännedom om till sin Chef. Alla anmälningar tas på allvar och utreds. Anmälningarna behandlas konfidentiellt, och Terranor AB tolererar inte någon form av repressalier mot anställda som i "god tro" har lämnat in en anmälan om brott mot uppförandekoden eller gällande lagstiftning.

Disciplinära åtgärder kommer att vidtas mot Terranor AB-medarbetare som visat sig bryta mot uppförandekoden. Detsamma gäller om våra affärspartner bryter mot våra riktlinjer, och vid upprepade eller allvarliga brott avslutas affärssamarbetet.

Anmälningar som härleds till Terranor AB uppförandekod mäts varje kalenderår. Mätningarna är en viktig del i Terranor AB förbättringsarbete.

Praktiska riktlinjer

- Jag lämnar in en anmälan om jag får kännedom om brott mot nationell lagstiftning eller överträdelse av Terranor AB:s uppförandekod till min chef.*
- Jag vill att externa intressenter lämnar in en anmälan om de upptäcker brott mot nationell lagstiftning eller överträdelse av Terranor AB:s uppförandekod.*
- Jag behöver inte tolerera utredningar eller repressalier som äventyrar min anställning vid Terranor AB för att jag har insisterat på att följa Terranor AB:s uppförandekod resp. riktlinjer eller för att jag har anmält en incident.*